

INVESTIȚIA ÎN INOVARE

Prediagnoza de Proprietate Industrială, mijloc de susținere a inovării în Întreprinderile Mici și Mijlocii

dr. ing. Elisabeta **BĂLBĂIE**, ing. Catrinel **VLĂDESCU**

În contextul actual al competiției economice, dar și în mijlocul turbulențelor de pe piață, păstrarea și dezvoltarea activității, pe de o parte, și pe de altă parte, creșterea poziției sau doar păstrarea poziției câștigate sunt provocări pentru actualele IMM-uri.

Indiferent de domeniul de activitate, criza economică se resimte și în rândul acestei categorii de întreprinderi. Și pentru ca micii întreprinzători să treacă mai ușor peste această perioadă, managerii acestor IMM-uri sunt prevăzători, încercând să reducă la minimum cheltuielile care au o importanță mai mică la realizarea profitului.

Pentru asigurarea unei stabilități economice și găsirea unor soluții de redresare sau chiar de diminuare a efectelor scăderii piețelor, unii oameni de afaceri pot valorifica și profita de această conjunctură și de oportunitățile ivite pentru reglarea prezentului, având succes doar acea categorie de manageri care vor apela la

activele necorporale valoroase din întreprinderile pe care le conduc.

IMM-urile care furnizează produse sau servicii pot intra într-un proces de planificare strategică a activității, printre prioritățile propuse regăsindu-se și încurajarea inovației, cu rezultat în creșterea competitivității, a productivității, supraviețuind în această perioadă de incertitudine economică pe care o traversăm.

Trebuie să spunem că la ora actuală există multe IMM-uri care dispun de un capital intelectual valoros, care constituie o reală sursă de îmbogățire, dacă, bineînțeles, este valorificată. Însă pentru ca afacerile acestor IMM-uri să meargă profitabil, este necesar ca ideile noi, proiectele, creațiile tehnice inedite să fie implementate, protejate, beneficiind în final de avantajele drepturilor exclusive și nu în ultimul rând, aducând profituri.

Proprietatea Industrială, cu diferitele sale aspecte (brevete, mărci, desene, contracte de

licență etc.), devine în statele dezvoltate ale lumii din ce în ce mai importantă.

La nivel național, fie din lipsa unui nivel de informare adecvat, fie din lipsa unei strategii manageriale structurate în sensul protecției proprietății industriale, IMM-urile nu sunt obișnuite să utilizeze Proprietatea Industrială și, în special, să beneficieze de avantajele pe care aceasta le aduce.

În cadrul cooperării dintre Oficiul European de Brevete și Oficiile Naționale, respectiv cooperarea dintre OEB și OSIM în perioada 2008-2010, și a Planului Național de Acțiune, a fost prevăzută și acțiunea de analiză obiectivă și evaluarea posibilităților unui IMM de a demara o strategie de protecție a Proprietății Industriale.

Prediagnoza de Proprietate Industrială este un concept european care vine în sprijinul IMM-urilor, are ca obiective determinarea posibilităților de brevetare, identificarea factorilor de risc și transmiterea de drepturi, analiza fiind făcută de specialiști în proprietate industrială și finalizată prin elaborarea unui Studiu de prediagnoză, pe baza căruia conducerea unui IMM va putea lua decizii privind strategia în privința valorificării inovării.

Prediagnoza este concepută ca o metodă de prezentare a proprietății industriale la întreprinderile care dispun sau nu de mijloace de proprietate industrială, metodă care se poate adapta la toate tipurile de situații, putând fi reutilizată de întreprindere, atunci când este necesară.

În privința proprietății industriale, obiectivele prediagnozei constau în:

- creșterea nivelului de conștientizare a managerilor de întreprinderi, în privința avantajelor deținerii unor drepturi de proprietate industrială;
- evidențiază importanța existenței unei strategii de proprietate industrială la nivelul

întreprinderii;

- deschide căi de acțiune, fără a recurge la consiliere specifică.

Rezultatele preconizate în urma efectuării unei Prediagnoze de Proprietate Industrială într-o întreprindere sunt:

- o prediagnoză reală asupra stadiului curent al întreprinderii, în ceea ce privește necesitățile acesteia în legătură cu proprietatea industrială, bazată pe o analiză obiectivă și calificată;
- o viziune de perspectivă bazată pe o conștientizare a avantajelor competiționale care pot fi generate de proprietatea industrială atât cu ajutorul dimensiunii de protecție, cât și a altor aspecte ale utilizării proprietății industriale (tehnică, legislativă, monitorizare de informație, licențe și parteneriate, valorificarea activelor de PI);
- identificarea clară a abilităților și capacităților intelectuale necesare pentru formarea unei imagini clare a jucătorilor și a costurilor implicate.

Prediagnoza se efectuează de către un specialist în Proprietate Industrială din cadrul Oficiului de Proprietate Industrială sau în colaborare cu partenerii din teritoriu, particularizat pentru fiecare întreprindere, care se aplică îndeosebi Întreprinderilor Mici și Mijlocii, dar care poate fi aplicată și în orice altă întreprindere, luând în considerare toate aspectele proprietății industriale: brevete de invenție, mărci, desene și modele, modele de utilitate, contracte, licențe, know-how, secrete de serviciu.

Prediagnoza se finalizează cu un *Studiu de prediagnoză* personalizat, care este CONFIDENȚIAL¹.

1. Protecția datelor și confidențialitatea vor fi tratate în conformitate cu regimul de protecție a datelor personale, prevăzut în Ghidul OEB de protecție a datelor și Directiva 95/46/EC.

În scopul unei evaluări statistice a metodei, datele vor fi transmise la Oficiul European de Brevete.

Metoda de Prediagnoză se desfășoară în patru etape:

1. pregătirea vizitei la întreprindere;
2. vizitarea și cunoașterea întreprinderii;
3. analiza, centralizarea datelor și redactarea unui Studiu de prediagnoză;
4. prezentarea *Studiului* și predarea acestuia.

Din practica Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, respectiv a studiilor de prediagnoză efectuate în cursul anului 2008, reies următorii pași care au fost efectuați de către specialiști, pentru implementarea metodei de prediagnoză:

I. GĂSIREA IMM-urilor

În urma recomandărilor partenerilor din teritoriu, respectiv a Centrelor Regionale pentru promovarea proprietății industriale, sau ca urmare a cererii directe venite din partea IMM-urilor, s-a întreprins o selectare a întreprinderilor.

II. SELECTAREA IMM-urilor

Din documentarea efectuată pe Internet au fost preluate date publice asupra activității firmei, fiind acceptate acele firme care intrau în categoria IMM-urilor.

III. INFORMAȚII DESPRE IMM-ul SELECTAT

Au fost adunate informații despre domeniul tehnic în care își desfășoară activitatea, despre competitori, dacă firma deține drepturi de proprietate industrială și dacă acești competitori dețin drepturi de proprietate industrială.

IV. PREGĂTIREA ÎNTÂLNIRII ȘI A VIZITEI LA IMM-ul SELECTAT

La nivelul managerial s-a făcut o scurtă prezentare a metodei, s-a generat interesul

asupra rezultatelor preconizate pentru firmă, a fost solicitată o dată certă pentru vizitarea întreprinderii, specificându-se că metoda este gratuită pentru IMM-uri doar pe durata proiectului.

V. VIZITAREA ÎNTREPRINDERII

În cadrul vizitei a fost efectuat un interviu cu directorul întreprinderii, prezentându-se avantajele efectuării studiului de prediagnoză și activitatea oficiului de proprietate industrială, determinându-se obiectivele firmei și strategia de protecție a proprietății industriale.

Interviul desfășurat a avut ca repere:

- date despre firmă;
- date despre mediul de afaceri (reglementări în sector, competitori, parteneriate);
- organizarea firmei;
- managementul tehnologic al firmei;
- activele necorporale ale firmei;
- strategii financiare.

Vizita s-a finalizat prin semnarea unui acord de confidențialitate și stabilirea datei când va fi predat Studiul de Prediagnoză.

VI. ÎNTOCMIREA STUDIULUI DE PREDIAGNOZĂ

Capitolele cuprinse într-un Studiu de prediagnoză sunt:

1. Prezentarea firmei, a produselor acesteia și a mediului competițional;
2. Mediul afacerii, clienți, competitori, parteneri, reglementări;
3. Obiectivele firmei;
4. Inventarierea protecției, cultura de PI în firmă, portofoliul de proprietate industrială, necesitatea de PI a firmei;
5. Avantajele competiționale și căi de acțiune;
6. Concluzii.

Studiul de prediagnoză este însoțit de broșuri

cu legislația în domeniul Proprietății Industriale, lista consilierilor, ghiduri etc.

După circa o lună de la vizitarea întreprinderii, se va efectua a doua întâlnire cu managerul firmei, moment când se va înmâna *Studiul de prediagnoză*, fiind prezentate recomandările referitoare la valorificarea inovării, prioritățile privind dezvoltarea creativității și deciziile privind demararea unei strategii de protecție a proprietății industriale.

Desfășurarea Proiectului de prediagnoză este monitorizat punctual timp de un an, prin completarea de către specialiștii OSIM împreună cu managerii firmelor vizitate a unor chestionare în care: într-un prim chestionar va face referire la starea inițială a PI în IMM, în al doilea chestionar se va face referire la satisfacția imediată a IMM-ului referitor la *Studiul de prediagnoză* și recomandările specialiștilor, iar în cel de-al treilea chestionar se va face referire la efectul pe care l-a avut prediagnoza asupra IMM-ului selectat.

Conceptul de Prediagnoză vine în sprijinul IMM-urilor inovatoare, în cunoașterea proprietății industriale și pentru a-și dezvolta afacerea cu ajutorul acesteia.

SCOPUL PREDIAGNOZEI:

- sensibilizarea și creșterea nivelului de conștientizare, la nivelul firmei, față de proprietatea industrială - pentru specialistul care efectuează prediagnoza;
- punerea în evidență a importanței unei strategii de proprietate industrială - pentru firmă;
- evaluarea detaliată a necesităților curente ale firmei în ceea ce privește PI, bazată pe o analiză obiectivă și calificată;
- o vedere de perspectivă, bazată pe înțelegere, a avantajelor competitive care pot fi create de PI;
- recomandări în ceea ce privește căile relevante de acțiune;
- identificarea posibilităților și prezentarea unei imagini clare asupra actorilor și a costurilor PI.

